

Rigsdagstidende.

1857. Forhandlingerne paa Landstinget. № 100.

Tiende Session.

47de Møde.

Torsdagen den 16de Decbr.

(Fortsat.)

B. Christensen (forts): Jeg kan imidlertid ikke erkende Rigtigheden af denne Paastand. Jeg skal slet ikke gaae ind paa at oplyse Tallet paa Afhandlingerne; selv om man vil — hvad jeg hverken vil eller kan — erkende Talsforreelserne for at tyde paa en Fremgang af Afhandlingser til Selvetendom, er det ogsaa i Udvalget erkendt, at dette dog kun eller hovedsagelig er Tilfaeldet paa enkelte Steder, medens det paa andre Steder staaer aldeles stille. Ja, endog den Lehnbesidder, som jeg desværre netop idag ikke seer paa sin Plads, som ved sit Forhold ved Grundlovens Givelse, ved sin hele offentlige Stilling og — lad mig tilføie — ved hele den Anerkendelse, vi have ydet ham, der vistnok staaer i Forhold til hans Fortjeneste . . .

Formanden: Jeg troer dog, at det er ønskeligt ikke at komme ind paa det Personlige.

B. Christensen: Det er et statistisk Datum, hvorover jeg ikke troer, at Formanden, naar han har hørt mig til Ende, vil have Noget at dolere med Hensyn til den fraværende Personlighed, eller vil finde at være noget vigtigt Argument for Sagen. Denne fraværende Personlighed er derhos den af alle Godsøiere, der forsaavidt er nærmest til at paaberaabes, som, naar slige Facta kunne siges om ham, Jaa ville tvivle om, at der hos Andre ere endnu ganske andre Facta . . .

Formanden: Just derfor mener jeg, at man maa søge at undgaae at komme ind paa det personlige Omraade; thi er man berettiget til at nævne Personer i een Retning, maa man ogsaa kunne nævne Personer i en anden Retning.

B. Christensen: Ja, vil Formanden forbyde mig det, maa jeg naturligvis underkaste mig. Efter min Overbeviisning er det et særdeles stærkt talende Datum for Reformens paatrængende Nødbendighed, at der findes velvillige og høit ansete Lehnbesiddere, der ere saa langt fra at have i Gjerningen fremmet Selvetendom med Hensyn til deres Gods, at de ikke blot Intet have gjort paa de Lehn, de bestode, ikke blot have afhændet og nylig afhændet Gods til Capitalister, uden at gjøre Bønderne noget Tilbud om Selvetendom, men at de endog paa Stiftsellers Gods, hvor der havde særlig Opfordring dertil, kun delvis have angrebet Sagen og angrebet den saaledes, at paa den Stiftelse, hvor der har været gjort et saakaldt Tilbud, Resultatet har været, at det ikke modtoges, fordi det var meget svært at gaae ind paa, og at man som Følge deraf har thyet til Fæsteauctioner, hvoraf een vistnok gav til Resultat en høj Kjøbesum, medens ved den anden derimod det hele Forhold synes at have affrækket Liebhaberne i den Grad, at Salg slet ikke fandt Sted. Jeg troer, at slige Tilstande ere af den Bestaffenhed, at de ikke bør lades uomtalte, fordi de netop, naar de finde Sted under Personer og under Forhold som dem, jeg her antydede, virkelig vidne om, at det er paa den høie Tid, at Staten strider til, og at det er ikke blot i politisk, ikke blot i moralsk Henseende,